

УДК 657.631

Ю.М. Скосир, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна
e-mail: yuriyskosyr@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СКЛАДАННЯ ПОДАТКОВОЇ ТА СТАТИСТИЧНОЇ ЗВІТНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ключові слова: статистична звітність, податкова декларація, аналіз звітності.

Сьогодні в Україні залишається актуальним питання вдосконалення податкової та статистичної звітності для аграрних підприємств. До цього питання необхідно підходити зважено, з урахуванням набутого досвіду та використовуючи зарубіжні здобутки.

Питанням вдосконалення податкової та статистичної звітності аграрних підприємств присвячено багато наукових праць. Цими питаннями займалися В. Андрущенко, О. Василик, В. Вишневський, А. Даниленко, Т. Єфименко, Ю. Іванов, А. Крисоватий, І. Луніна, В. Мельник, П. Мельник, В. Опарін, Ю. Пасічник та інші.

Особливості аграрного виробництва потребують специфічних показників які розкриють характер діяльності і допоможуть виявити проблеми виробництва, зберігання та реалізації сільськогосподарської продукції та визначити основні резерви галузі.

Діюча система звітності спрощена і приведена у відповідність до міжнародних вимог, але ця простота не забезпечує необхідного обсягу даних для аналізу діяльності в аграрній сфері. Ще одною проблемою є несумісність звітності фермерських господарств та інших аграрних підприємств. Все це і обумовило подальше дослідження даного питання.

Про те, що сучасна статистична та податкова звітність потребує доопрацювання говорять давно, але проблеми звітності залишаються не вирішеними.

Основні показники, які необхідні для аналізу діяльності аграрних підприємств, у фінансовій та податковій звітності відсутні. Інформація про обсяги виробленої, реалізованої продукції, витрати на її виробництво можна знайти в «Основних економічних показниках роботи сільгоспідприємств за 200_рік» ф. № 50-сг або в «Основних показниках господарської і фінансової діяльності фермерського господарства» ф. №2 (ферм).

Дані звіти заповнюють аграрні підприємства різних форм власності і тому сукупність наведених даних значно відрізняється. Наприклад дані про витрати на виробництво в розрізі культур аграрного сектору можна знайти тільки в звіті за формою 50-сг, а фермерські господарства такі дані не надають. Склад витрат за елементами в цих звітах також не співпадає, що робить неможливим аналіз господарської діяльності всіх підприємств галузі [2].

На нашу думку діяльність фермерських господарств не можна недооцінювати. Обсяг виробництва товарної продукції даним видом господарств щороку зростає, а продуктивність праці в фермерських господарствах може в декілька разів перевищувати продуктивність праці в інших сільськогосподарських підприємствах.

Також окремою проблемою звітності в аграрному секторі є її вибірковість. Не всі фермерські господарства звітують за всіма видами звітності, що є головною проблемою для аналізу даних по всій галузі. Необхідно також підкреслити, що достовірність та реальність даних цих звітів не підтверджувалась перевітками багатьох років, тому аналіз даних звітів може бути не завжди правильний.

Майже всі аграрні підприємства перебувають на спрощеній системі оподаткування, що дозволяє їм не сплачувати податок на прибуток та деякі інші платежі до бюджету. Згідно Податкового кодексу реєстрація платником єдиного податку є безстроковою, але щороку необхідно підтвердити свій статус сільськогосподарського виробника. Для цього кожне сільськогосподарське підприємство подає наступну звітність:

1. Загальну податкову декларацію на поточний рік щодо всієї площі земельних ділянок з яких справляється податок.
2. Розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва.
3. Відомості про наявність земельних ділянок.

На нашу думку для всіх сільськогосподарських виробників для підтвердження статусу платника єдиного податку 4 групи необхідно розробити на основі форми № 50-сг «Основні економічні показники роботи сільгоспідприємств за 200__рік» додаток до декларації. Ця форма повинна подаватись як до Податкових органів так і до Статистичної служби. Дана звітність повинна замінити розрахунок частки сільськогосподарської продукції і бути додатком до декларації платника єдиного податку 4 групи. Це дозволить перевіряти достовірність звітності сільськогосподарських підприємств, забезпечить порівнянність показників звітів агропідприємств всіх форм власності і в тому числі фермерських господарств, покращить доступність звітів.

Висновок. Статистична та податкова звітність мають різні цілі та завдання, але основна мета цієї звітності – покращити економічну ситуацію в Україні. Об'єднання деяких податкових та статистичних форм звітності може сприяти покращенню достовірності звітності та виявленню резервів поповнення бюджету. Тобто одним із важливих кроків до виходу нашої країни з кризи є вдосконалення та об'єднання податкової та статистичної звітності.

Список використаних джерел

1. Податковий Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Лузан Ю. Я. Звітність підприємства – основа інформаційної системи управління / Лузан Ю. Я. // Облік і фінанси АПК. – 2004. – №1. – С. 4-9.
3. Пархоменко В. М. Фінансова звітність в агропромисловому комплексі / Пархоменко В. М. // Облік і фінанси АПК. – 2004. – №1. – С. 31-45.